

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 11
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2020"

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ของกำลังพลมณฑลทหารบกที่ 12

Factors Affecting Knowledge and Understanding in Personal Income Tax Filing of the 12th Military Circle's Officers

ศิริรัตน์ มากท้วม

ดร.ประเวศ เพ็ญวุฒิกุล

pravasxyz248@gmail.com

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

บทคัดย่อ

การศึกษาความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกำลังพลประจำมณฑลทหารบกที่ 12 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกำลังพลมณฑลทหารบกที่ 12 ตามตัวแปร ระดับชั้นยศ ระดับการศึกษา ระยะเวลาปฏิบัติงาน สายการปฏิบัติงานงาน รายได้และการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วยตนเอง กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ กำลังพลมณฑลทหารบกที่ 12 จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 533 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 229 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/FW โดยใช้ค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติ One-Way ANOVA ที่มีระดับนัยสำคัญที่ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 74.3 นายทหารประทวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 65.4 ระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) 66 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8 ระยะเวลาปฏิบัติงาน 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.8 สายการปฏิบัติงานสารบัญ 60 คน คิดเป็นร้อยละ 25.3 รายได้ 10,000-15,000 บาท/เดือน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 37.1 และคำนวณภาษีด้วยตนเอง 139 คน คิดเป็นร้อยละ 58.6 เมื่อเปรียบเทียบระดับความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกำลังพลประจำมณฑลทหารบกที่ 12 ตามตัวแปรระดับชั้นยศ ระดับการศึกษา ระยะเวลาปฏิบัติงาน รายได้ คำนวณภาษีด้วยตนเอง พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และตามตัวแปรสายการปฏิบัติงาน พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: ความรู้ความเข้าใจ, ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา, กำลังพลมณฑลทหารบกที่ 12

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งในการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้นจะยึดถือหลักความเท่าเทียมกันของบุคคลในสังคมเป็นสำคัญ ทั้งนี้ผู้ที่อาศัยอยู่ในสังคมประชาธิปไตยหรือพลเมืองในสังคมประชาธิปไตยจึงควรมีการปฏิบัติตนที่สอดคล้องและสัมพันธ์กับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ การเสียภาษีถือเป็นอีกหนึ่งหน้าที่ที่พลเมืองไทยทุกคนต้องปฏิบัติ ซึ่งการกำหนดให้การเสียภาษีเป็นหน้าที่ของประชาชนนั้นเกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 7 โดยคณะรัฐบาลในขณะนั้น มีนโยบายนำลัทธิชาตินิยมมาใช้เป็นเครื่องมือในการผลักดันการพัฒนาเศรษฐกิจและเน้นให้ประชาชนเห็นความสำคัญของภาษีด้วยการกำหนดให้เป็นหน้าที่ของประชาชนไว้ในรัฐธรรมนูญ ทำให้ผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้และมีเงินได้ตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดมีหน้าที่ที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ต่อกรมสรรพากรทุกปี ประเภทของภาษีในประเทศไทยที่เรียกเก็บโดยกรมสรรพากรนั้น ปัจจุบันประกอบด้วย ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีอากรแสตมป์ ภาษีหัก ณ ที่จ่าย ภาษีมรดก และภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ดังนั้นผู้มีเงินได้ทุกคนควรรู้หน้าที่ของตนเองและความสำคัญของภาษีที่จะนำไปใช้พัฒนาเศรษฐกิจและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านต่าง ๆ ในประเทศ (กรมสรรพากร, 2560)

มณฑลทหารบกที่ 12 จังหวัดปราจีนบุรีเป็นหน่วยงานราชการ สังกัดกองทัพบก กระทรวงกลาโหม ผู้ที่ปฏิบัติงานภายในหน่วยงานมณฑลทหารบกที่ 12 เรียกว่ากำลังพลมณฑลทหารบกที่ 12 ประกอบด้วยผู้ที่เข้าราชการและพนักงานราชการ ซึ่งทุกคนได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนเป็นรายเดือน (กองกำลังพลมณฑลทหารบกที่ 12, 2562) กำลังพลส่วนใหญ่เข้าช่วยตามหลักเกณฑ์ผู้ที่มีเงินได้พึงประเมินประเภทที่ 1 มีหน้าที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ซึ่งจากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า หากผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษีมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องภาษีอากร ผ่านการอบรมทางภาษีอากรที่มากกว่าครั้ง จะส่งผลต่อความสมัครใจในการเสียภาษีอากรที่ถูกต้องครบถ้วน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกำลังพลมณฑลทหารบกที่ 12 จังหวัดปราจีนบุรี เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่ผู้วิจัยปฏิบัติงานอยู่ เพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้กับกำลังพลมณฑลทหารบกที่ 12 ให้มีความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามากยิ่งขึ้น และนำผลการวิจัยมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อกำลังพลเอง หน่วยงานมณฑลทหารบกที่ 12 กรมสรรพากร และประเทศชาติต่อไป

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 11
 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2020"

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกำลังพลมณฑลทหารบกที่ 12

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตประชากร

ขอบเขตในการศึกษาครั้งนี้ ศึกษาจากกำลังพลของมณฑลทหารบกที่ 12 จังหวัด ปราจีนบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น 533 คน ประกอบด้วย นายทหารสัญญาบัตรจำนวน 152 คน นายทหารประทวนจำนวน 347 คน ลูกจ้างประจำจำนวน 13 คน และพนักงานราชการจำนวน 21 คน โดยผู้วิจัยแจกแบบสอบถามออกไปจำนวน 265 ชุด และได้รับแบบทดสอบที่สมบูรณ์กลับมา 237 ชุด

ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

การศึกษานี้กำหนดขนาดตัวอย่างจากสูตรของทาโรยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 ระดับความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้คือ ร้อยละ 5 ได้ขนาดตัวอย่างจำนวน 229 คน และสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ดังต่อไปนี้

การหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อกำหนดระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95

โดยที่

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N = ขนาดของประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

แทนค่า

$$n = \frac{533}{1+(533)(0.05)^2}$$

n = 229 คน

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 11
 "Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2020"

ตารางที่ 1 การสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

ประเภท	จำนวน (N)	สัดส่วนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
นายทหารสัญญาบัตร	152	0.29	66
นายทหารประทวน	347	0.65	149
ลูกจ้างประจำ	13	0.02	5
พนักงานราชการ	21	0.04	9
รวม	533	1	229

ได้กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย นายทหารสัญญาบัตรจำนวน 66 คน นายทหารประทวนจำนวน 149 คน ลูกจ้างประจำจำนวน 5 คน และพนักงานราชการจำนวน 9 คน

ขอบเขตตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ระดับชั้นยศ ระดับการศึกษา ระยะเวลาปฏิบัติงาน สายการปฏิบัติงานงาน รายได้และการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วยตนเอง

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีแจกแบบสอบถามเป็นรายบุคคลให้แก่กำลังพลมณฑลทหารบกที่ 12 แยกตามชั้นยศ และเลือกตัวอย่างแบบสุ่ม โดยผู้วิจัยแจกแบบสอบถามออกไปจำนวน 265 ชุด และได้รับแบบทดสอบที่สมบูรณ์กลับมา 237 ชุด แล้วจึงนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามมาทำการประมวลผล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูลในดำเนินการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการสอบถามกำลังพลของมณฑลทหารบกที่ 12 จำนวน 229 นาย โดยการเลือกตัวอย่างตามสะดวก ใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามด้วยตัวเอง

2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีแหล่งที่มาจากการค้นคว้าจากเอกสารและการค้นคว้าผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามจะนำมาทำการประมวลผล โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

แบบสอบถามตอนที่ 1 จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ร้อยละ (Percentage) ความถี่ (Frequency)

แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นคำถามที่ศึกษาความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามประมวลรัษฎากร ประกอบด้วย ร้อยละ (Percentage) ความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้การวัดระดับความรู้ความเข้าใจ และกำหนดการให้คะแนน ดังนี้

ตอบถูก	หมายถึง	ให้คะแนนน้ำหนักเป็น 1
ตอบผิด	หมายถึง	ให้คะแนนน้ำหนักเป็น 0

โดยเกณฑ์การแปลความหมายจะพิจารณาจากค่าร้อยละที่ได้จากการวัดระดับความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จากนั้นนำค่าร้อยละมาแปลผลตามเกณฑ์ ดังนี้

ระดับคะแนน (ร้อยละ)	ความหมาย
80.00 – 100	เป็นค่าระดับความเข้าใจมากที่สุด
70.00 – 79.99	เป็นค่าระดับความเข้าใจมาก
60.00 – 69.99	เป็นค่าระดับความเข้าใจปานกลาง
50.00 – 59.99	เป็นค่าระดับความเข้าใจน้อย
0 – 49.99	เป็นค่าระดับความเข้าใจน้อยที่สุด

แบบสอบถามตอนที่ 3 ส่วนของข้อเสนอแนะนั้น จะใช้การบรรยายเชิงพรรณนาตามข้อเสนอแนะที่กลุ่มตัวอย่างเสนอแนะไว้ในแบบสอบถาม

ผลการวิจัย

1. จากข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 237 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ขึ้นยศนายทหารประทวน 155 คน ระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) 66 คน ระยะเวลาปฏิบัติงาน 6-10 ปี สายการปฏิบัติงานสารบัญชี 60 คน รายได้ 10,000-15,000 บาท/เดือน 88 คน และค่านวมภาษีด้วยตนเอง 139 คน

2. ระดับความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 86 คน โดยมีผู้ได้คะแนนน้อยสุด จำนวน 1 คน ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด จำนวน 2 คน

3. เมื่อพิจารณาระดับความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จำแนกตามตัวแปรพบว่า

ระดับความรู้ความเข้าใจจำแนกตามตัวแปรชั้นยศ พบว่า คะแนนเฉลี่ยรวม คือ 20.34 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุด (10 คะแนน) คือพนักงานราชการ จำนวน 1 คน ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด (29 คะแนน) คือ นายทหารชั้นประทวน จำนวน 2 คน และคะแนน 21 คะแนน

ระดับความรู้ความเข้าใจจำแนกตามระดับการศึกษาแล้วพบว่า คะแนนเฉลี่ยรวม คือ 20.12 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุด (10 คะแนน) มีการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 1 คน ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด (29 คะแนน) มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) จำนวน 1 คน และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 1 คน

ระดับความรู้ความเข้าใจจำแนกตามระยะเวลาปฏิบัติงานแล้ว พบว่า คะแนนเฉลี่ยรวม คือ 19.73 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุด (10 คะแนน) มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด (29 คะแนน) มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน 11-20 ปี จำนวน 1 คน

ระดับความรู้ความเข้าใจจำแนกตามสายงานแล้ว พบว่า ผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุด (10 คะแนน) คือ สายงานสารบัญ จำนวน 1 คน ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด คือสายงานการเงิน จำนวน 2 คน

ระดับความรู้ความเข้าใจจำแนกตามรายได้ พบว่า คะแนนเฉลี่ยรวม คือ 20.74 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุด (10 คะแนน) มีรายได้ระหว่าง 10,000-15,000 บาท/ปี จำนวน 1 คน ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด (29 คะแนน) มีรายได้ระหว่าง 15,000-20,000 บาท/ปี จำนวน 2 คน

ระดับความรู้ความเข้าใจจำแนกตามการคำนวณภาษีด้วยตนเอง พบว่า คะแนนเฉลี่ยรวม คือ 19.98 คะแนน ผู้ที่ได้คะแนนต่ำสุด (10 คะแนน) เป็นผู้ที่ไม่ได้คำนวณภาษีด้วยตนเอง จำนวน 1 คน ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุด (29 คะแนน) เป็นผู้ที่คำนวณภาษีด้วยตัวเอง จำนวน 2 คน

4. การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกำลังพลมณฑลทหารบกที่ 12 ผลการทดสอบสมมติฐาน สรุปได้ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ระดับชั้นยศที่แตกต่างกันส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานข้อที่ 2 ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 11
"Global Goals, Local Actions: Looking Back and Moving Forward 2020"

สมมติฐานข้อที่ 3 ระยะเวลาปฏิบัติงานที่แตกต่างกันส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานข้อที่ 4 สายการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างกัน อย่างไม่มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานข้อที่ 5 รายได้ที่แตกต่างกันส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานข้อที่ 6 ที่คำนวณภาษีเงินได้ด้วยตนเองกับที่คำนวณภาษีเงินได้ด้วยตนเองส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ระดับชั้นยศนายทหารประทวน ระดับการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ระยะเวลาปฏิบัติงาน 6-10 ปี สายการปฏิบัติงานสารบัญ รายได้ 10,000-15,000 บาท/เดือน และคำนวณภาษีด้วยตนเอง

2. ระดับความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกำลังพลประจำมณฑลทหารบกที่ 12 ตามตัวแปรระดับชั้นยศ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด โดยลูกจ้างประจำ มีความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับ (เจษณี เดชปรีชา, 2561) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของบุคลากรด้านสาธารณสุข กรณีศึกษาโรงพยาบาลพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า เมื่อทดสอบตัวแปรสถานภาพการจ้างงานแล้วนั้น พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยบุคลากรด้านสาธารณสุขที่เป็นข้าราชการมีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามากกว่าลูกจ้างประจำและพนักงานกระทรวงสาธารณสุขและลูกจ้างชั่วคราว (รายเดือน) อาจเป็นเพราะลูกจ้างประจำส่วนใหญ่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้คำนวณภาษีเงินได้ด้วยตนเอง จึงทำให้มีประสบการณ์และความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มาก ดังนั้นลูกจ้างประจำจึงมีความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่น้อยที่สุด

3. ระดับความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกำลังพลประจำมณฑลทหารบกที่ 12 ตามตัวแปรระดับการศึกษา พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด โดยผู้ที่มีการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และผู้ที่มีการศึกษาระดับ

มัธยมศึกษาตอนปลายมีความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่น้อยที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ (ชนาพร ประธานธรรักษ์, 2547) ที่ศึกษาเรื่องความรู้และเจตคติของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดสมุทรสาครที่มีต่อระบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา พบว่า ระดับการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญโดย สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดสมุทรสาครที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความรู้เกี่ยวกับระบบ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามากกว่าระดับต่ำกว่าปริญญาตรี และเจษฎิ เตชปรีชา (2561) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มี ผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของบุคลากรด้านสาธารณสุข กรณีศึกษา โรงพยาบาลพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยบุคลากรด้านสาธารณสุขที่ระดับปริญญาตรี มีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มากกว่าบุคลากรด้านสาธารณสุขที่มีระดับการศึกษา ปวช./ปวส. เทียบเท่าหรือต่ำกว่า ซึ่งอาจเป็นเพราะ ผู้ที่มี การศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีองค์ความรู้ในด้านต่าง ๆ มากกว่า ซึ่งองค์ความรู้ที่นี้อาจรวมถึงความรู้เรื่อง ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และผู้ที่มีการศึกษาสูงย่อมมีแนวโน้มที่จะมีรายได้ที่สูงตามระดับการศึกษาซึ่งทำให้ เข้าเกณฑ์ต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในอัตราที่สูงเช่นกัน จึงทำให้ต้องศึกษาเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดาเพื่อใช้คิดคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามากกว่าผู้ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่า ดังนั้นที่มีการศึกษา ระดับสูงกว่าปริญญาตรีจึงมีความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามากที่สุด

4. ระดับความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกำลังพลประจำมณฑล ทหารบกที่ 12 ตามตัวแปรระยะเวลาปฏิบัติงาน พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไป ตามสมมติฐานที่กำหนด โดยผู้ที่มีระยะเวลาปฏิบัติงาน 11-20 ปี และระยะเวลาปฏิบัติงาน 6-10 ปี มีความรู้ ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มากกว่าที่มีระยะเวลาปฏิบัติงาน 30 ปีขึ้นไป และผู้ที่มี ระยะเวลาปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี มีความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่น้อยที่สุดซึ่งสอดคล้อง กับอำไพ ชัยรัตน์เมธี (2553) ที่ศึกษาเรื่องความรู้ ความเข้าใจของผู้ขอคืนเงินภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อ การคำนวณภาษีเงินได้เพื่อขอคืนเงินภาษีอากรในจังหวัดอ่างทอง พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 โดยผู้ขอคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีเรื่องความรู้ ความเข้าใจต่อการคำนวณภาษีเงินได้เพื่อขอคืนเงินภาษีอากรน้อยกว่าผู้ขอคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มี ประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 11-20 ปี และกลุ่มที่มากกว่า 20 ปี และชนาพร ประธานธรรักษ์ (2547) ที่ศึกษาเรื่องความรู้และเจตคติของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดสมุทรสาครที่มีต่อระบบภาษีเงิน ได้บุคคลธรรมดา สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดสมุทรสาคร 11-15 ปี มีความรู้เกี่ยวกับระบบภาษี เงินได้บุคคลธรรมดามากที่สุด ซึ่งการไม่สอดคล้องกันนี้อาจเป็นเพราะผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า ย่อมมีแนวโน้มที่จะมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาน้อยกว่าผู้ที่ปฏิบัติงานมานานกว่า เนื่องจากยังมีประสบการณ์ในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดายังไม่มากเท่าผู้ที่ปฏิบัติงานมาเป็นระยะ

เวลานานกว่า จึงทำให้ผู้ที่มิประสบผลสำเร็จในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้น้อยที่สุด

5. ระดับความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกำลังพลประจำมณฑลทหารบกที่ 12 ตามตัวแปรสายการปฏิบัติงาน พบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด สอดคล้องกับชนาพร ประธานธูรารักษ์ (2547) ที่ศึกษาเรื่องความรู้และเจตคติของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดสมุทรสาครที่มีต่อระบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา พบว่า สมาชิกที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความรู้ไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่า ในปัจจุบันความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดานั้นเป็นเรื่องพื้นฐานที่บุคคลในทุกสายงานจำเป็นต้องรู้ แม้ว่าจะปฏิบัติงานในสายอาชีพที่แตกต่างกัน ก็มีความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเช่นเดียวกัน จึงทำให้ตัวแปรสายการปฏิบัติงาน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6. ระดับความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกำลังพลประจำมณฑลทหารบกที่ 12 ตามตัวแปรรายได้ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดโดยผู้ที่มีรายได้มากกว่า 40,000 บาท/ปี มีความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามากที่สุด สอดคล้องกับเจษณี เดชปรีชา (2561) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของบุคลากรด้านสาธารณสุข กรณีศึกษาโรงพยาบาลพรหมคีรี พบว่า บุคลากรด้านสาธารณสุขที่มีระดับรายได้ 10,000-25,000 บาท จะมีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาน้อยกว่าบุคลากรด้านสาธารณสุขที่มีระดับรายได้มากกว่า 25,001 บาทขึ้นไป แต่ไม่สอดคล้องกับชนาพร ประธานธูรารักษ์ (2547) ที่ศึกษาเรื่องความรู้และเจตคติของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดสมุทรสาครที่มีต่อระบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา พบว่า สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดสมุทรสาครที่มีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 10,001-15,000 บาท มีความรู้เกี่ยวกับระบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามากที่สุด ซึ่งการไม่สอดคล้องกันนี้อาจเป็นเพราะว่า กลุ่มประชากรที่ทำการทดสอบนั้นเป็นคนละกลุ่มกันโดยสิ้นเชิง โดยกลุ่มประชากรแรกเป็น บุคลากรด้านสาธารณสุข โรงพยาบาลพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช และกลุ่มประชากรที่สองนั้นเป็นกลุ่มสมาชิกออมทรัพย์เพื่อการผลิต จังหวัดสมุทรสาคร ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่มีความแตกต่างทั้งในด้านการประกอบอาชีพและภูมิประเทศ อาจทำให้มีความสนใจในเรื่องภาษีเงินได้ที่แตกต่างกัน จึงมีการหาความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแตกต่างกัน จึงทำให้เมื่อทดสอบตัวแปรรายได้ของกลุ่มประชากรทั้งสองกลุ่มนี้จึงมีผลที่ไม่สอดคล้องกัน

7. ระดับความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกำลังพลประจำมณฑลทหารบกที่ 12 ตามตัวแปรการคำนวณภาษีด้วยตนเอง พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด โดยผู้ที่คำนวณภาษีด้วยตนเอง มีความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีเงิน

ได้บุคคลธรรมดามากกว่าผู้ที่ไม่ได้คำนวณภาษีด้วยตนเอง สอดคล้องกับอำเภอ ชัยรัตน์เมธิ (2553) ที่ศึกษาเรื่อง ความรู้ ความเข้าใจของผู้ขอคืนเงินภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีต่อการคำนวณภาษีเงินได้เพื่อขอคืนเงินภาษี อากรในจังหวัดอ่างทอง พบว่า ผู้ขอคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่มีประสบการณ์ในการคำนวณภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดา มีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าผู้ขอคืนภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ไม่มีประสบการณ์ในการคำนวณภาษี เงินได้บุคคลธรรมดา ซึ่งอาจเป็นเพราะ ผู้ที่คำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วยตัวเองนั้น ต้องศึกษาเกี่ยวกับ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เพื่อนำไปใช้ในการคิดคำนวณภาษีเงินได้ จึงทำให้ผู้ที่คำนวณภาษีด้วยตนเอง มี ความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา มากกว่าผู้ที่ไม่ได้คำนวณภาษีด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

1. หน่วยงานมณฑลทหารบกที่ 12 ควรสนับสนุนให้มีการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบ ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้แก่กำลังพล โดยเฉพาะกลุ่มที่มีคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการยื่นแบบภาษี เงินได้บุคคลธรรมดาน้อยที่สุดคือ พนักงานราชการ ผู้ที่มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้ที่มี ระยะเวลาปฏิบัติงานต่ำกว่า 5 ปี ผู้ที่มีรายได้ 20,001-30,000 บาท/ปี และที่ไม่ได้คำนวณภาษีด้วยตนเอง เพื่อเพิ่มพูนความรู้และช่วยให้การจัดเก็บภาษีของรัฐบาลเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี เช่น กรมสรรพากรควรมีช่องทางในการ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้เข้าถึงทุกคน ควรมีสื่อนำเสนอที่ดึงดูดและสามารถเข้าใจได้ง่าย ต่อบุคคลทั่วไป

เอกสารอ้างอิง

กรมสรรพากร. (2560). *ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา*. สืบค้นเมื่อ เมษายน 20, 2562,

จาก [http:// www.rd.go.th/publish/309.0.html](http://www.rd.go.th/publish/309.0.html).

_____. (2561). *เงินได้อะไรบ้างที่ต้องเสียภาษี*. สืบค้นเมื่อ เมษายน 20, 2562,

จาก [http:// www.rd.go.th/publish/550.0.html](http://www.rd.go.th/publish/550.0.html).

_____. (2561). *ในการเสียภาษีจะต้องคำนวณภาษีอากรอย่างไร*. สืบค้นเมื่อ เมษายน 20, 2562,

จาก [http:// www.rd.go.th/publish/553.0.html](http://www.rd.go.th/publish/553.0.html).

_____. (2561). *ผู้มีเงินได้มีสิทธิหักลดหย่อนอะไรได้บ้าง*. สืบค้นเมื่อ เมษายน 20, 2562,

จาก [http:// www.rd.go.th/publish/557.0.html](http://www.rd.go.th/publish/557.0.html).

- กรณีการ เหมือนประเสริฐ. (2548). *ทัศนคติของพนักงานที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการปฏิบัติงานของพนักงานในองค์กรบริษัทเคเวต บีโตร์เลียม (ประเทศไทย) จำกัด*. สารนิพนธ์มหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กลุ่มนักวิชาการภาษีอากร. (2548). ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร 2548. กรุงเทพฯ: กลุ่มนักวิชาการภาษีอากร.
- เจษฎี เดชปรีชา. (2561). *ปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้านสาธารณสุข กรณีศึกษา โรงพยาบาลพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ชนาพร ประธานธรรักษ์. (2547). *ความรู้และเจตคติของสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตจังหวัดสมุทรสาคร ที่มีต่อระบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- ชวฤทธิ์ โยศรีคุณ. (2561). *ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาตามโครงสร้างภาษีใหม่ปี 2560 ของประชาชนในจังหวัดนครราชสีมา*. *วารสารมหาวิทยาลัยนครราชสีมา*, 12(1), 205.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2553). *เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ศรีอนันต์การพิมพ์.
- บุญธรรม ราชรักษ์. (2543). *เศรษฐศาสตร์ภาษีอากรไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พนิตนาถ เย็นทรัพย์. (2560). *ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้มีเงินได้ประเภทเงินเดือน*. มปท.
- พวงทอง ชนะจิตต์. (2544). *ปัญหาทางกฎหมายในการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา: ศึกษาเฉพาะกรณีประโยชน์เพิ่ม*. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มานิต นิธิประทีป. (2540). *ประวัติการจัดเก็บภาษีอากร*. *สรรพากรสาส์น*, 44(9), 37-54.
- ยุทธนา ศรีสวัสดิ์. (2562). *ความสำคัญของภาษีกับศาสตร์อื่น ๆ*. สืบค้นเมื่อ มีนาคม 30, 2562, จาก <http://ww.itax.in.th/pedia/ความสำคัญของภาษีกับศาสตร์อื่น ๆ>.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2542). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น.